

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Gloria in excelsis...

Karácsony!... A családok kedves ünnepe!... Ma odakint talán zord, hóviharos téli idő van, de bent a szobában, még a legszegényebb, legromgyosabb kunyhóban is a megelégedés, az öröm és boldogság enyhe levegője árad szét. Mindenütt kibékült, mosolygó arcok, olvadó szívek. Ma még a legridegebb családapa is családja körében marad, ahol a találékony, gyengéd anyai szeretet már titkon elkészítette a karácsonyfát színes gyertyácskákkal, cukorkákkal és aranyos diókkal feldiszitve, amit az ártatlan jó gyerekeknek „a kis Jézus hozott.”

A betlehemi éj csodás varázsától elragadva szálljunk csak vissza lélekben egy szárnyacsattanással a kétezer éves múlt angyalglóriás kezdetéhez s nézzük meg, mit hozott nekünk a kis Jézus az első karácsonyestén?

Világosságot hozott, hogy az élet rögs útjait bevilágítsa. Fényt árasztott mindazon kérdésekre, amelyekre az ókor legnagyobb bölcsei Sokrates, Plató, Arisztotelesz se tudtak kielégítő feleletet adni. Az ember nagy titok volt önmaga előtt; úgy állt az élet problémái közt, mint az eltévedt utas egy alpesi hegyszakadéknál: bármerre nézett, el volt vágva az útja, de szíve mélyéből mégis hallotta a gyötrő hangokat s a világmindenség oceánjából, ezt suttogták feléje a titokzatos szavak: Ki vagy? Honnan? Hová? Jézus

evangéliumának ereje szétrombolta a bálványokat, eloszlatta a kételyt és babonát, amikor előadta főemelő tanát a teremtésről, lélekről s kijelölte az utat, amelyen az örökkévalóság felé haladhatnak.

Ez élet legnehezebb problémáit egy nagy történelmi tényben oldotta meg s ez a tény ő maga volt, aki nemcsak elméletileg beszélt az életről, hanem az igazi életet előttünk élte és azt mondta: Jőjjetek utánam! Azóta Ő lett az emberiség programja, Ő lett a legideálisabb eszménykép, aki azt mondta magáról: „Én vagyok az élet.”

Ő állította először a világ színpadára az emberi méltóságot, amikor az emberben csodálatos elevenítő erővel fölébresztette az istengyermeki öntudatot: „Istenek vagytok mindnyájan, a Magasságbeli fiai.” Ő mutatott rá először halhatatlan lelkünk végtelen értékére. Csak most tudtuk meg, hogy nemcsak a borostyánkószorus cézárak, hanem a malmot tipró rabszolgák és az evezőhöz láncolt rabok is gyermekei Istennek.

Magával hozta a szeretet tüzét s a betlehemi barlangból kiáradó szeretet átalakította a földet. Új parancsot adott O az embereknek: „Szeresd felebarátodat, szeresd ellenségedet!” Lehullottak a gyalázatos rabláncok, leomlottak a szabadok és szolgák közé emelt válaszfalak, az egyén kiszabadult a pogány istenecsászárok hatalmi korlátlansága alól s megszületett a szabadság, egyenlőség és testvériség nagyszerű

eszméje, amelyről a huszadik század büszke embere oly könnyen szeretné elfelejteni, hogy e magasztos eszmék bölcsője már ott ringott a betlehemi istállóban. A megalázott pogány nő visszanyerte méltóságát; megszűntek a véres emberáldozatok s a krisztusi szeretettől áthatott magasrangú patriciusok és szenátorok s azoknak lányai most már nem a véres gladiatorai játékokat keresik fel, hanem a szegényeket és betegeket, hogy letöröljék könnyeiket, bekötözzék sebeiket.

A szocialisták úgy akarják széttepedni Jézusnak ragyogó nimbuszát, hogy őt lefoglalják a maguk vörös táborának, mint a legnagyobb szocialistát. Igen, Jézus valóban szocialista volt, — ha nem is vörös — s ez a szép eszme már születésén is kidomborodott. Egy szegény, de becsületes ácsmestert választ nevelőatyjául, hogy a lenézett munkát megszentelje; megszületik az elhagyott istálló szalmáján, hogy a megvetett szegénységet megdicsőítse. Ő nem járt soha elérhetlen magasságba, nem született kényelmes, fényes palotában, hanem hideg és sötét barlangistállóban; bölcsője se ringott drága szőnyegen, hanem szurós, nyirkos szalmán feküdt rongyokba burkolva. Az angyalok se a hatalmasoknak, a gazdagoknak vitték az örömhirt, hanem a betlehemi pusztán virrasztó tudatlan, szegény pásztoroknak, akik sietnek ünnepelni a szocialista király születését. Magasan szárnyaló, korszakalkotó eszméivel se ment a büszke tudósokhoz és gögös hatalmasokhoz, hanem fel-

A feleség barátnője.

Írta: Mr. Levis.

Carnforth gondolatokba mérülve ült az irodaszobájában. Balkarjával az íróasztalára támaszkodott s jobb kezével egy papírvágó késsel foglalatzkodott. Magas homlokán barázdák ráncolódtak össze.

Nehéz volt az élete mindig. Volt ugyan vagyona, de az életnek így is sok baja lehet. Elhárította valamennyit s élt a maga útján. S most újabb gond állott az útjába, amit bajosan tud csak ellőkn. Megzavarta ez még a gondolkodását is s attól félt, hogy le fog zuhanni arról a magasságról, amit a saját keze munkájával és becsületével szerzett a nevének.

Őt év előtt érte el élete leghőbb vágyát. Felesége lett a leggyönyörűbb teremtes, akit lelke minden erejével imádott s ez az asszony most, öt év múlva, megsalta. Törte a fejét nagy bosszankodással, hogy hogyan is történhetett ez, nem is igen szerette volna elhinni. Amikor feleségül vette, nagyon jól tudta, hogy a szép nő szereti a társaséletet s e kívánságát teljes mértékben ki is elégítette. Elhalmozta a földi boldogság minden jelével. Boldog volt, ha a feleségét megelégedettnek s jókedvűnek látta. Dolgozott a vagyonért, kizárólag azért, hogy feleségének semmi ellenpanasza ne lehessen. — S most mindenneki

vége van. Az asszony feldulta családi boldogságát és otthonát s a nevére rásütötte a közguny bélyegét.

Úgy érezte, hogy nem is gondolhat többé erre az asszonyra; másé az már, nem az övé! Azon gondolkodott éppen, hogy ki lehetett a csábító, pedig csakis azok egyike lehetett, akik a házában fordultak meg, akik az ő vendégszeretét élvezték olyan gyakran.

Szinte ijedten rezzent föl, amidőn szolgálja lépett be.

— Forsythné öhaj! a nagyságos úrral beszélni, ha pár pernyi ideje van.

Carnforth elcsodálkozott. Forsythné felesége barátnője volt, ő neki is nagyon régi és kedves ismerőse. Ismerték egymást mint gyermekek. Együtt is nőttek fel. Sőt! talán még feleségül is vette volna...

— Kérem önagságát — mondotta az inasnak, aki pár perc múlva Forsythnéval tért be, egyben egy frissen érkezett levelet nyújtott át úrnak.

— Boy hozta ezt? — kérdezte az inástól.

— Igen! épp' ebben a pillanatban — szölt az inas és távozott.

Carnforth barátságosan kezét csókolta az asszonynak s helylyel kínálta meg.

— Nem tudok beletörődni a ti dolgotokba — sopánkodott a csinos kis vendég.

— Szóval te is tudod! Ügylátszik ezt mindenki meg fogja tudni.

— Nem! — mondotta határozottan Forsythné. — Nincs arra szükség, hogy ezt más is megtudja.

Nem volt könnyű az a feladat, amire a kis csinos asszony vállalkozott. Szinte idegesen leste szavainak halását. Carnforth egy ideig érdeklődve nézte gyermekkori pajtásnőjének arcát, majd vigasztalanul tekintett maga elé az íróasztalra.

— Nem értesz te meg engem — mondotta desperáltan. A mi életünk is éppen olyan volt, mint a tiéd, a tiéd meg a Gordoné. Semmi nézeteltérés, semmi gond. Ti nem tudjátok megérteni, hogy mit jelent az, ha az erős hit ilyen hirtelen inog meg.

Fel és le kezdett járkálni az irodaszobában, majd megállott a látogatója előtt.

— És én szeretem mindig Majort. Szeretem és éppen ez a tragikus a dologban. Oly igazán, oly őszintén szeretem őt most is, mint ahogy Gordon szeret téged, ahogy te őt szereted. Azt pedig tudom, hogy szereted.

— Szeretem — volt a furcsa hangú válasz.

— És mondd kérlek őszintén, nyugodt lelkiismerettel tanácsolhatod te azt nekem, hogy megbocsássak neki? Meg tudod te azt érteni, hogy mit jelent egy férfira nézve az, ha a felesége megcsalja? Én tudom, hogy ha megfordítva történt volna a dolog, akkor ő sohasem bocsátott volna meg nekem...

kereste a szegény juhászokat és halászokat s velük közölte először a lelküket forrongásba hozó tanait. Főnemes erkölcsi tanáival rendezte a munkás és a munkaadó közti viszonyt, az urat szeretetteljes bánásmódra, a szolgát és munkást pedig hűségre és engedelmességre buzdította.

Óh ha még ma is az Ő magasztos tanai és erkölcsi elvei hatnák át a politikai, társadalmi és családi életet, akkor megszűnnék a sok elégedetlenség, megszűnnének a véres zendülések a tömegsztrájkok, lehanyatlanának az egeket és a lelketlen, önző gazdagokat fenyegető felemelt öklök.

Ami jót és hasznosat teremtett a felebaráti szeretet, ami szépet és bámulatosat alkotott a tudomány és művészet, az mind innen az elhagyott barlangistállóból indult ki, mert Jézus a Kultura ragyogó napja, életforrása, akinek lépte nyomán illatos virág serkedt, akinek lágy lehelletére kifakadt a bimbó, kipattant a huszadik század modern kulturájának gyenge, de életképes bimbója. Ő jelölte meg a haladás utját, Ő adott az öntudatra ébredt embernek lüktető erőt, hogy fejlődjék, éljen, hogy magának sokoldalú, gazdag életet teremtsen, amikor megadta a programot: uralkodjék a természetben, használja fel annak erőt, de hozza mindig összhangba az eget a földdel, testet a lélekkel, ideiglenest az örökkévalóval.

A szeretet magasztos, égből eredő ünnepén legyen:

„Békesség a földön az embereknek!”

Csobánczi.

Eötvös-ünnepély. A helybeli áll. polg. fiúiskola december hó 21-én ünnepi báró Eötvös Józsefnek, a nagy kultúr-politikusnak és írónak századik születési évfordulóját. Az igazgató megnyitó beszéde után Alpár Mór tanár br. Eötvös irodalmi munkásságát fogja méltatni, Szűcs Mihály tanár pedig államférfiúi működését ismerteti. Azonkívül minden osztályból egy tanuló elszavalja br. Eötvös egy-egy költeményét. Az ünnepély d. e. 9 órakor kezdődik.

A kivándorlás ellen.

A belügyminiszter rendelete Zalamegyéhez.

Ijesztő módon növekedik hazánkban a kivándorlás. Az ország testén újabb és mindnagyobb eret vág az Amerikába való kivándorlás s mert az országból való tömeges eltávozásnak megakadályozása fontos nemzeti érdek, a belügyminiszter most rendeletet intézett Zalamegye alispánjához és az ország összes törvényhatóságához, melyben hatósági és társadalmi együttműködés iniciálásával akarja megállítani és megfékezni a kivándorlást. A miniszteri leiratról a következőket közöljük:

A múlt évszázad második felében megkezdődött és az Észak-Amerikai Egyesült Államok területére irányuló kivándorlás az utóbbi két évtizedben mind nagyobb arányokat öltött, úgy, hogy a kivándorlók száma ezidőszent átlag egyszázszázötven körül meghaladja.

A kivándoroltaknak egy elég tekintélyes része ugyan visszatér, másik nagyobb része azonban az országra nézve teljesen elveszettnek tekinthető. Hazánk népessége nem oly nagy, hogy állampolgáraink tömeges távozását közönyösen nézhetnénk.

Kétségtelenül megállapítható, hogy a kivándorlók túlnyomó részét nem az idegen állam területén való letelepedés végleges vágya, de inkább a nagyobb keresetre való kilátás és az esetleges vagyonszerzés könnyebb alkalmát indítja a kivándorlásra. De sokan távoznak azért, hogy már előzőleg kivándorolt és megfelelő keresethez jutott hozzátartozóikat kövessék, vagy, mert látják azokat az anyagi eredményeket, melyet ismerőseinek elérni sikerült. Még nagyobb azoknak a száma, akik honpolgári kötelességük teljesítése elől menekülnek s azok, akik lelkiismeretlen ügynökök által buzdítva és támogatva, szökve hagyják el az országot.

Törvényeink mindenki részére bizto-

sítják a szabad költözködési jogot s nem lehet, de nem is szabad semmi oly intézkedést tenni, mely állampolgárainkat az emberi jogukban megakadályozná. De föltétlenül szükség van olyan intézkedésre, melynek célja a kivándorlás lehető csökkentése, amit elérhetünk akkor és úgy, ha kutatjuk az okokat, melyek állampolgártársainkat kivándorlásra készítik s ha módokat keresünk a kivándorlásra indító okok megszüntetésére, ha keresetet nyújtanánk ott, ahol keresethiány van s ezáltal alkalmat adhatunk polgártársaink itthoni boldogulására is.

Joggal elvárható az összes törvényhatóságoktól, hogy a kivándorlás ügyét saját, de különösen a törvényhatóság lakossága érdekében is éber figyelemmel kísérjék és hatáskörükben is tegyenek meg minden intézkedést, mellyel a ma már az országra mind súlyosabb csapásként jelentkező kivándorlás csökkentése elérhető. Ugy a törvényhatóság első tisztviselőjének, mint a vármegyékben a járási főszolgabírának főadatává teszem, hogy amennyiben a törvényhatóság, illetőleg járásaik területén nagyobb mérvű kivándorlást észlelnének, kutassák szorgosan annak okait és állapítsák meg azokat a tényezőket, melyek alkalmasak arra, hogy a bajnak eleje vétessék, vagy legalább megszüntethető legyen annak tovább terjedése.

Kivánatosnak tartom azért, hogy a törvényhatóság területén a társadalom minden rétegének bevonásával külön bizottságok a közigazgatási hatóságokkal egyetértően működve fejtsék ki tevékenységeiket s egyrészt a végrehajtáskor segédkezet nyújtva támogassák a hatóságokat nehéz főadatuk teljesítésében.

Fölvívom a t. alispán urat, hogy törvényhatósága területére nézve e leiratom vétele után a szükségesnek mutatkozó további intézkedéseket haladéktalanul tegye meg s e részben tett intézkedésről hozzám jelentést tegyen.

— Dehogy! . . .

— De igen! Fiam! az én számomra már megszűnt a házaselet lenni.

Forsythné nem tántorodott el a céljától, ami nem állott másból, minthogy két szerető lényt ismét egymáshoz kapcsoljon.

— Neked másra is gondolnod kell — magyarázta a férfinak. — Hiszen a feleséged a te nevedet viseli. Jól van! Egy önfeléd pillanatban eldobta ezt magától. De ezért nem kell ezt a nevet mindig szennyben tartani. — Kérlek édes Dick, bocsásd ezt meg neki most egyszer. Engedd meg neki, hogy ismét elfoglalhassa helyét a te házadban. En nagyon jól ismerem Majoryt s téged is ismerlek, jobban mint te önmagad.

Carnforth tagadólag intett.

— Nem! — mondotta komolyan és határozottan. — Mindent megadtam neki, amit csak a szeme szája kívánt. De neki más kellett. Megtudod azt érteni, hogy mit jelent ez? Hiszen ezt neked be kell látnod, hiszen te is szeretsz, még pedig nagyon szeretsz.

— Értem és érzem a jelentőségét annak, amit mondasz. Ami az én szerelmemet illeti, ha Gordon megfelelkezne magáról . . . Ugyan! . . .

— Nos, nos?

— Akkor is meg tudnék neki bocsátani. . .

— Hiszen az egészen más volna.

Forsythné nem válaszolt. Hallgatott egy ideig, majd ismét kérlelni próbálta.

— Dick kérlek, engedd meg, hogy még egyszer. . . Úgy beszélek, mint egy asszony a másikért. . . Majory szeret téged!

— Nem igaz! Nem szeret!

— De igen! Mindig szeretett téged — addig amíg kezdtél vele nem törődni.

— Mit? — kérdezte a férfi s érdeklődve fogta meg az asszony karját.

— Igen kérlek! Elhanyagoltad, magára hagytad. . .

— Mindig ilyen voltam. . .

— Nem, nem. Te az üzleteddel túl sokat törődtél. Neki nem volt senkije, csak az a sok drágaság, amit lábai elé raktál.

Carnforth tagadólag csóválta meg a fejét. — Kifogás ez csak édesem! Ezt te sohasem fogod megérteni, mert te nagyon, de nagyon szeretted a férjedet.

— Éppen azért tudom megérteni. Engem Gordon sohasem hagyott magamra. Az ő élete az én életem. Én mindent megtudok tőle. — Utolsó szavait erős hangsúlyozással ejtette ki.

— Biztosan! — ha az asszonyka nem ismerte volna Carnforthot, bizonyára gúnyolódásnak vette volna. — Ha férfi lennél vajjon milyen szemmel néznéd azt, hogy a

feleséged Scarboroughben, Folkestoneben Brightonban, meg tudja Isten miféle tengeri fürdőkhöz idegen férfi karjain setál? Szóval bemoeskolná a neved, a híred, mindened. S ha még hozzá azzal vágná vissz, hogy véletlenül találkozott azzal az úrral?

— Akkor is megbocsátanék neki. De mondd kérlek olyan bizonyos vagy te mindebben?

Carnforth kezébe vette azt a levelet, amit az imént kapott kézhez s az asszonynak mutatta.

— Látod ezt a levelet? Ebben van a feleségem szeretőjének a neve. Mihelyt elmegy, egyenesen az ügyvédemhez viszem ezt.

Forsythné fölugrott.

— Dick kérlek, azonnal tépd össze ezt a levelet! Megölöd vele Majory lelkét. Kérlek Dick, könyörgöm tépd össze! — kérlette az asszony. — Egyszerűen megmondod Majorynak, hogy mindent tudsz.

Forsythné aggódva leste a férfi mozdulatait. Carnforthot az a vágy foglalkoztatta, hogy a csábítót megölje s szinte kérdezve tekintett a gondosan leragasztott levélre. De legalább elégtételt szerez magának vele a válást kimondó bírák előtt. Legfőképpen majd gondoskodik róla, hogy az asszonynak semmi hiánya ne legyen a válás után. Elhatározta, hogy elolvassa a levelet. Fel is bontotta. Az ott talált név nagyon meglepte. Az arca azonban csodálatosképen nyugodt maradt. A

Községi gyűlés.

Tapolca nagyközség képviselőtestülete folyó hó 14-én tartott gyűlésén Kranovet János tapolcai illetősége ügyében hozott alispáni határozatot megfelelőbezi, Horváth Pál, Somogyi Ferencz tapolcai illetőségét elutasítja.

Elhatározza egy targonca nélküli szivattyú beszerzését és a tó partján leendő fölszerelését.

Tudomásul veszi a pécsi m. kir. posta- és távirida igazgatóságtól a telefon javítása ügyében érkezett átiratát, mely szerint az esetleges zavarokat a helybeli főnökség intézkedésére azonnal javítani fogják.

Jelenti főjegyző, hogy a kőfejtő volt bérlője a novemberi gyűlésen hozott határozat értelmében az egyezséget elfogadta és az egyezségi összeget befizette.

Jelenti főjegyző, hogy főszolgabírói rendeletre husvizsgálati szabályrendeletet szerkesztett, mely ügyet 30 nap múlva tartandó gyűlésre tárgyal tülzi ki.

A Mogyoróshegytető ügyében a püspöki jószágkormányzótól Takács Jenő kir. közjegyző, községi képviselőhöz, kit ez ügyben a képviselőtestület megbízott illetőleg felkért, leirat érkezett, amelynek értelmében jelzi, hogy a püspök alig fogadná a tervezett küldöttséget, azt pedig még kevésbé hiszi, hogy a püspök a pert visszavonná, sőt felhívja a kormányzó a községet, hogy a kérdéses ingatlant adja át. Többek hozzászólása után dr. Kovács Vilmos indítványára elhatározza a képviselőtestület, hogy dr. Kovács Vilmos Tibola Jánossal együttesen, gyűjtsenek adatokat, hallgassanak ki tanukat a birtoklás ügyében s az eredményről tegyenek jelentést; egyben a képviselőtestület Takács Jenő képviselőnek, fáradozásaiért jegyzőkönyvi köszönetét fejezi ki.

Jelenti községbíró, hogy a tüzoltó-

karosszékébe vetette magát és gondolkozott. Az asszony szinte félve szólalt meg végre:

— Dick! Még egyszer kérlek!

Carnforth nem válaszolt. Gondolkozott tovább s a papírdarabot öntudatlanul hajtogatta az ujjai között.

Az óra hármát ütött.

Carnforth váratlanul az asszonykára nézett.

— Visszahivom Majorty! Nem válok el tőle — mondotta nyugodtan.

— Édes Dick! Mégis csak te vagy a legjobb férj a világon. Soha sem bánod meg! Meglátod, hogy nem bánod meg.

— Remélem — válaszolta szinte álmosan.

Forsythné meglepült örömmel bucsuzott el Carnforthtól. Nagyon meg volt elégedve önmagával. A gondolat, hogy terve sikerült, valósággal megkacagtatta.

Carnforth lekísérte a kocsijáig, majd vissza ment a szobájába, elővette a levelet s hosszasan nézegette. Az asztalra ütött s darabokra tépte a rövidszavu levelet. A papírszeleteket tűzbe dobta s elégtelen nézte, amint a tűz porrá égeti az értéktelen papírszeleteket. Olyan valószínűtlenül s olyan hihetetlenül tűnt fel neki a dolog. De még sem fért hozzá semmi kétség. Pedig a csábító nem volt más e levél tartalma szerint, mint a kedves kis békéltető asszonyka férje, Gordon Forsyth...

laktanya tetejét szakértővel megvizsgáltatta, tekintettel a munkálat sürgőségére, azt a legolcsóbb ajánlattevővel el is készítette.

A Jókai- és Petőfi-utcák csatornázásáról készített 2800 koronás költségvetés bemutatása után a mellékutcaik javítása és csatornázása a kövezetvám ügyének elintézéséig elhalasztott, amikor ügyis időszerű lesz a csatornázás ügye.

Kerber Lajos és Társai lámpát kérnek az u. n. Wallner-telekre, melyet, minthogy ez idő szerint arra a községnek fedezete nincs, de meg sok más utca lakói is kérelmeztek lámpát, — nem teljesítheti.

Elhatározza, hogy a hátralékos öntözési díjakat vegrehajtás útján szedeti be.

Előadja főjegyző, hogy a kórházi bizottság a kórház építéséhez a vállalkozó által ajánlott következő beszerzéseket, illetve változtatásokat javasolja. A terbe vett 20 hektoliteres víztartálynon kívül, a vízszükségletre való tekintettel, még egy ily tartány beszerzését. Szénszálas izzólámpák helyett fémszálas lámpák alkalmazását. Minthogy a jelenleg már kiásott jégverem alkalmatlan helyen van, annak betemetését s a bizottságtól javasolt helyen új jégverem ásását. A kórház előtti úttest és telek egy részének, a helyszínén már megállapított módon, leendő leszállítását és végül elmebeteg megfigyelésére egy-két kis helyiségből meg egy folyosóból álló kis épület emelését, melynek tervrajzát és költségvetését egyuttal bemutatják. Mindekre elhatározza a képviselőtestület, hogy egy második víztartályt is beszerz, fémszálas izzólámpát alkalmaz, a jégvermet áthelyezi, földleszállítást elvégezteti és megépítteti az elmebeteg megfigyelő helyiséget, e két utóbbi munkálatot árlejtés útján fogja eszközölni.

Az iparkamara közgyűlése.

A soproni kereskedelmi és iparkamara tagjai Ulllein József elnöklésével kedden tartották meg ezévi utolsó közgyűlést.

A közgyűlés elején Schwarz Károly beltág intézett kérdést az elnökséghez, tette-e a kamara lépéseket az iránt, hogy a vasárnapi munkaszünet hatálya a karácsonyt megelőző vasárnapra nézve Sopront illetőleg felfüggesztessék.

A kamara titkára válaszában közölte, hogy az elnökség ily irányú fölterjesztést intézett a kereskedelmi kormányhoz; minthogy azonban a kormány eddig a kért rendelkezést nem tette meg, előterjeszti a közös bizottság ama javaslatát, hogy a mai közgyűlésből távirati sürgetés menesztessék a kereskedelmi miniszterhez.

A közgyűlés ezt a javaslatot elfogadta Gráner Géza zalaegerszegi kültag ama póttindítványával, hogy a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése az egész kerületre kéressék.

A napirend tárgyai közül a közgyűlés a koszorúszalag-nyomó ipar képesítéshez kötése kérdésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez iparágak a képesítéshez kötött iparágak közé való sorozása mellőztessék.

A szatócok és vegyeskereskedők cipőárúsítási joga tekintetében a kamara azt a

korlátozást kívánja, hogy e kereskedők csak külön iparigazolvány váltása esetében foglalkozhassanak cipőárúsítással; oly lábbelieket (pl. papucsot) azonban, amelyeket cipészek nem állítanak elő, külön bejelentés nélkül is árusíthassanak.

Vasvármegye az év folyamán a kéményseprőipar gyakorlása tárgyában új szabályrendeletet alkotott. E szabályrendeletnek a kéményseprőmesterek munkadíjaira vonatkozó részét egyrészt az érdekelt kéményseprőmesterek, másrészt tiz törvényhatósági bizottsági tag felebbezéssel támadta meg, egyértelműen kérve, hogy a díjak a tervezetnél 20%-al magasabb mérvben állapíttassanak meg. A kamara arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kérelemnek egészében való figyelembevétele nem megokolt; de föltétlenül méltányos a díjaknak az érdekelt kéményseprőmesterek által Vasvármegye alispánjához eljuttatott korábbi beadványban említett mértékkel való fokozása s azért a földszintes kémények seprési díjának 20 helyett 25 fillérben, emeleti kémények seprési díjának 40 fillérben s emeletenkint 10 fillér pótdíjban, végül a községek külterületén fekvő kémények díjának a rendes díjak másfélszeresében való megállapítása mellett foglalt állást s a szoban levő szabályrendelet jóváhagyásának e részletes díjemelések keresztülvitelétől való függővé tételét ajánlja a kereskedelmi miniszternek.

A segéd- és tanonc munkakiállítások újjászervezése tárgyában készült kereskedelmi miniszteri előadói tervezetet a teljes ülés általánosságban helyesnek tartja s csupán egyes részek módosítását véli szükségesnek. Főként a takarékoság elvének nagyobb mértékben való érvényesítését, az ipartestületek helyi kiállításainak szerényebb keretek között való rendezését s a kiállítását rendező ipartestületek állami, illetve hatósági segélyezését tartja a kamara indokoltnak. Cél szerűnek véli továbbá a kamara a jutalomdíjaknak a helyenként eltérő viszonyokhoz való alkalmazását és a kiállítási tárgyaknak a vasúti vállalatok részéről önkiszárlási díjtételek alkalmazása mellett való szállítását.

A Balkán új gazdasági viszonyainak vetített képekkel kísért előadásokban való ismertetése helyett az előadások szövegének a kerületbeli export-cépek között nyomtatásban való terjesztését véli a kamara célszerűbbnek. A kereskedelmi muzeumot ezért az előadások szövegének sokszorosítására kéri fel.

A pénzügyminiszterium sör- és cukoradóügyi szaktanácsba a kamara rendes tagokul Gutmann Vilmos bárót (Király söröződe r-t.) és Patzerhoffer Rezsőt (Cinfalvi cukorgyár), póttagokként pedig Reischl Vencel keszthelyi sörgyárost és Rotherman Dávid felszerfalvi cukorgyárost küldte ki.

A kamara csatlakozik Sopron vármegye ama mozgalmához, hogy Felsőmagyarországra nézve Pozsonyon, Sopronon és Gyékényesen át modern gyorsvonati kapcsolat létesíttessék Fiuméval. Ez új fővonalnak a kerület közgazdasági érdekeit tekintve kétségtelenül nagy jelentősége volna. A kamarai kerület és Felsőmagyarország vasúti összeköttetésének javítása e két országrész között élénk személyforgalmat s ennek révén élénkebb üzleti összeköttetést és gazdasági kapcsolatot teremtené s az új fővonal mellett fekvő városok és községek idegenforgalmát, gazdasági életét is fellendítené. Minthogy felsőmagyarország — fiumei vasúti összeköttetés ügye Pozsony városára is eminens jelentőséggel bír, a közgyűlés a mozgalomhoz való csatlakozásra a pozsonyi kamarát is fölkeri. A kamara elnöksége a soproni városi vegyvizsgáló állomás vezetőjét megnyerte két oly szakelőadás tartására, amely előadások a fűszer- és élelmiszerkereskedőkkel, valamint a sütő-, cukrász- és hentes iparosokkal megismertették a közegészségügyi törvények, továbbá a mezőgazdasági termények és cikkek foralomba hozatalát szabályozó törvények és rendeleteknek őket érdeklő határozmányait. A kamara az elnök-

ség ez intézkedést jóváhagyta, de megbízást adott arra is, hogy a szóbanlévő törvények és rendeletek rövid foglalata külön külön füzetben is kiadassék az érdekeltek tájékoztatására.

Weiner Károly szombathelyi kültag ezzel kapcsolatban oly rendelkezés kiadását kérte, hogy a paprika és őrölt bors is csak ólomzárolt tartályokban legyen forgalomba hozható, amint ez a lóhermagra nézve már régi jól bevált gyakorlat.

A kamara ezt az indítványt elfogadta ugyancsak Weiner Károly amaz indítványával együtt, hogy a földművelésügyi miniszterium ellenőrző hatósága csak a mezőgazdaságban használatos cikkekre (mint a milyenek pl. a vetőmagvak) korlátozassék, míg a többi cikkre nézve az ellenőrzés a kereskedelmi kormány ügykörébe utaltassék át.

Wolf-Gomperz Lipót kismartoni kereskedő a miatt emelt panaszt, hogy a kamara elnöksége egy cégjegyzési ügyben oly hivatalos bizonyítványt adott ki, mely az ő érdekeit sértette.

A kamara közös bizottsága behatóan foglalkozott a panasszal és megállapította, hogy a kamara elnöksége ez ügyben kifogástalanul járt el. Ez alapon a közgyűlés a panaszló fél invektíváit megbotránkozással visszautasította és — mivel a panaszló írásbeli nyilatkozatban kijelentette, hogy sértő szándék távol állott tőle — a kamara részéről az ügyet bejezettnek nyilvánította.

A gartai iparostanonc-tanfolyam berendezésére 100 korona kivételes segílyt, ifj. Bory Imre keszthelyi illetőségű felsőipariskolai tanulónak pedig 200 korona ösztöndíjat szavazott meg a kamara.

Mint napirenden kívül álló tárgy a közzei kézi zálogüzlet tulajdonos ama kérelme került szóba, hogy az általa szedhető díjak százaléka felmentessék.

A kamara e kérelmet nem találta teljesíthetőnek, mert a zálogházi díjak általános drágítását vonná maga után.

Weiner Károly befejezésül a törényszéknél működő kereskedelmi ülnökök intézménye fentartása érdekében tett még indítványt, melyet el is fogadtak.

Az elnök újról jökívánataival záródott be az élénk lefolyású közgyűlés.

A vásárok.

Legutóbb Tapolczán tartott országos vásáron az állatvásárt a száj- és körömfájás miatt betiltották s így alkalmunk volt tapasztalni, hogy e nélkül alig van vásár, hiszen ma már csupán kirakodó vásár nem teszi indokolttá a vásárok megtartását. A vásárok ellen felmerült vélemények között megiszivlelendők a következő sorok.

Csodálatos, hogy a közgazdasági szakírók a vásárokról s azok káros hatásairól nem írnak semmit; pedig ha bővebben foglalkoznának — nemcsak az írók, hanem az irányadó körök is — e fontos kérdéssel, lehetetlen lenne arra a meggyőződésre nem jutniok, hogy a vásárok ma már nemcsak hogy nem hasznosak, de egyenesen ártalmára vannak egy helyi iparnak és a kereskedelemnek, mint a közérkölesnek és a közrendészetnek is. Igaz, hogy egyesek — vagy talán egész iparágak is — látnak némi hasznót a vásárokból, azonban ugyennél, mint minden általános érdekű kérdésnél nem egyesek érdekeire, hanem a közvagyonosodásra és fejlődésre kell súlyt helyezni.

Az „országos“-aknak titulált nagy helyi vásárok már rég elvesztették létjogosultságukat; van azonban értelmük a nagyobb emporiumokban tartandó speciális vásároknak, mint pl. marha-, gabona-, baromfi-, vagy általában: terményvásároknak, avagy az ugynevezett aukcióknak.

De nézzük a vásárok eredetét. Az első vásárokat a szerzetes rendek kolostorai körül rendezték a nagyobb ünnepeken, mikor a hívők az ország, illetve a kerület minden pontjáról összejöttek s akinek va-

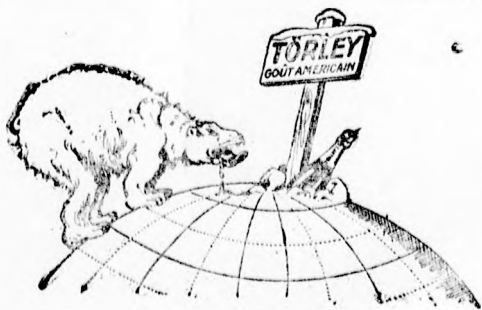
lami értékesíteni valója volt, azt magával hozta, eladta s beszerezte az árából azt, amire szüksége volt. Később ezek az „értékesítő összejövetelek“ rendszeresebbek lettek, úgy, hogy azok a városok, melyeknek arra jöguk volt, elrendelték, hogy minden nyolc napban legyen vásár (innen származik Apáti Ferenc deák 1440—44-ik évi írása szerint a „vásárnak“ szó is, mikor is mindig ünnep lévén, „tekintvést, hogy az ígás, meg két lábú népség a többi közönséges napokon dologban legyen,“ — írja Heltai Gáspár (1575.) — Ezek az ugynevezett „vásár“- vagy „vásár“-napokon törvényt is ültek. Apátai Csereji Mihály (1668—1756.) a „Historiae Transylvaniae“ című művében e napokat „törvénylátó“ napoknak jelöli, mikor a királybíró az adóvevő felek közt felmerült vitás ügyeket definitive és apelláta nélkül elintézte.

Ezek voltak a mai kirakó-vásárok ősei. Már abban az időben is történtek olyan dolgok, melyek miatt a vásárok számát korlátozni kellett, de mikor a kereskedők szövetkeztek s így érdekeiket hathatósabban megvédehették, a városok csak annyiban szabályozták a vásárokat, hogy meghatározták: mikor mit szabadon eladni. Ez az intézkedés már kissé megközelítette a helyes formát a fogyasztók szempontjából, mert az eladók kénytelenek voltak versenyárkat szabni; azonban káros volt a kereskedőkre nézve, mert — hogy forgalmazzanak — egymást szoritották olcsóbb és olcsóbb árakra. Kartellekről, trösztökről és efélékről akkor még beszélni sem lehetett, mert aki erről beszélt volna, egyszerűen kivégezték volna, mint olyant, aki a polgárság romlására tör.

Eltételezve attól, hogy régen a vásár mint létfentartó eszköz is fontos volt, legfőbb haszna mégis a műveltség és a kultúra terjesztésében nyilvánult. Mert pl. a budai, pozsonyi, kassai, vagy a szebeni vásárokról eljötték az olasz, német, örmény és még öt-hat féle nemzet kereskedői, ezek amit egymástól tanultak, azt hazavitték és meghonosították. Így tanultuk pl. az olasz kereskedőtől a váltó- és értékpapír-kereskedelmet stb. A vásárokon megjelentek az u. n. dalnokok vagy zengerek s ezek versbe szedve elmondták az eseményeket.

Ma azonban egészen másképp van. Ma már, ha nekem vagy neked szükségünk van erre vagy arra — ha csak nem valami speciális cikk — mindenhol, minden városban, vagy faluban megkapjuk. Ma már a vásárok úgy gazdaságilag, mint erkölcsileg határozottan károsak.

Nézzünk végig egy vásárt lefolyásának hatásaiban. Vegyük például Tapolcza egy vásárját. Ugyebár, ha nekem, vagy bárkinek szükségem van bármely háztartási-, divat-, szellemi- vagy luxuscikkre, azt beszerezhetem itthon. Tehát ha én megkapok mindent itthon, minek akkor nekem, vagy neked a vásár? Talán vásárral több szükségletem van, vagy inkább van szükségletem valamilyen, mint máskor? Legfeljebb fenntartom a beszerzést, illetve nélkülözöm ezt, vagy amant a vásárig abban a hitben és reményben, hogy akkor majd olcsóbban beszerezem. Azonban a végén kislül, hogy becsapódtam, mert a portéka ócska. Vagy talán kívánhatja azt a fogyasztóközönség, hogy az a kereskedő, ki vásárról vásárra jár: a legjobb, vagy csak jó portékáját is, innen oda s onnan amoda hurcolja? Vagy ha hurcolja, használ ez annak a portékának? — S ne felejtsük el, olcsó husnak hig a leve! Ma tehát még kényelmi szempontot sem szolgál a vásár.

HIREK.

Az idei karácsony.

Megérkezett újra a béke és szeretet nagy ünnepe. Sajnos, hozzánk magyarokhoz, nem a legkedvezőbb körülmények között köszönt be. Egy zsidbadt országot talál itt, ahol az emberek lehorgasztott fejjel járnak. Hiányzik belőlük a pezsgő életérő, a lelkesedés; álmos, fáradt mindenki. De nem is csoda. Hónapokig tartó gazdasági vihar száguldott el felettünk, a társadalmi bajoknak ezernyi kelevénye borítja a nemzet testét, amihez a politikai felfordulás számtalan aggasztó tünete járul. Csoda-e tehát, ha ilyenkor minden ember más, mint amilyennek kellene lenni, csoda-e ha ilyenkor a lelkesedés tüze leszáll a fagypontra; a reménység zöld leveleit dör lepi be?

Kunyhókban úgy, mint palotákban felgyulladnak az idén is a karácsonyfák fénylő gyertyái, de ritka helyen fogják körülállni megnyugodott lelkű emberek. Az égő gyertyák fénye halovány arcokra vetődik, amelyekről leri a kétség, amelyekről élénk mered a nagy kérdőjel: vajjon mit hoz a jövő?

Ezek a gondolatok támadnak fel a karácsony szent ünnepén, amely között vigaszt csak a remény nyújt, amelyben megerősít hitünk, amit éleszt az égből eredt szeretet!

Olvasóinknak és munkatársainknak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Felfüggesztették a mai munkaszünetet. Az Országos Magyar Kereskedelmi Együlés kérelmére, a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a kereskedők üzleteiket ma — 21-én — délután 6 óráig nyitva tartathatják.

Halálozás. Kozáry Gyula tapolczai bogárnar iparos, községi képviselő, folyó hó 15-én 60 éves korában elhunyt. A közbecsülésben volt iparost nagyszámu tisztelői és ismerősei kísérték utolsó útján.

A Krajcár Egyesület folyó hó 14-én tartott közgyűlésén dr. Lőke Mór elnöki megnyitója után felolvasásra került Vázsonyi Izidor titkárnak jelentése, mely oly benyomást gyakorolt, hogy dr. Fischer Gyula indítványára a jelentésnek egész terjedelmében való jegyzőkönyvi fölvetelét határozták el. A jelentés visszapillant az egyesület harminc esztendő múltjára. Kezdetben a jótékonyaság szerény keretekben mozog, a mintegy száz tagnak heti krajcárjából nehéz volt nagyobb szabású működést kifejteni. Új jövedelmi forrásokról kellett gondoskodni. A templomokban és egyébütt való adományozással, a paszítákon való gyűjtéssel, alapítványok létesítésével, mulatságok rendezésével az egyesület rohamos fejlődésnek indul. Az elmúlt három évben 2500 koronát fordított jótékony céljaira, ez idén pedig 1000 koronát. Az egyesületnek 214 tagja van; alapítókéje mintegy 12000 korona. A napirend másik tárgya volt a tisztújítás. Dr. Fisher Gyula választási elnök hálás köszönetét fejezi ki a lelépő elnök és a teljes választmány buzgó működése iránt és javaslatára közfelkiáltással újra a régi tisztiker választatott meg a következő eredménnyel: elnök: dr. Lőke Mór, alelnök: Lustig József, titkár: Vázsonyi Izidor, pénztárnok: Hirsch Lipótné, ellenőr: id. Leszner Mórné. Választmányi tagok: Berger Károlyné, Bricht Jenőné, Grünberger Bernátné, dr. Kovács Vilmosné, Lustig Ferencné, Mandl Sándorné, dr. Schönwald Károly, Schwarz Emilné, Schwarz Hermanné, Szücs Jenőné, Weiler Ignácné, Weiler Kálmánné. Felülvizsgáló-bizottság: dr. Fischer Gyula, Berger Vilmosné és Frisch Lászlóné.

A tapolczai m. kir. állami vincellériskola növendékeinek évről-évre vizsgálata tegnap délelőtt volt. A vizsgálaton a tanterület és igazgatón kívül mint vendégek jelen voltak a földmívelésügyi minisztérium képviselőiben dr. Gyulay Tibor miniszteri fogalmazó, Stephaneck János elemi isk. igazgató, Neményi Géza az OMKE. tapolczai kerületének elnöke. A növendékek szabatos feleletei úgy a szaktárgyakból mint a reáltárgyakból a tanulók szorgalmáról és előadók ügybuzgalmáról tettek tanúságot. Vizsgálat után a minisztérium képviselője, majd Tus Antal intézeti igazgató buzdító szavakat intézett a távozó növendékekhez, hogy a szerzett ismereteket iparkodjanak értékesíteni jövő hivatásukban, legyenek mindig hűek és lelkiismeretesek, amely erényekkel nemcsak önmaguknak, hanem az intézetnek is, mint volt növendékei, becsület, tiszteletet fognak szerezni. Ezután igazgató a Nagykanizsai Gazd. Takarékpénztár 20 korona és Neményi Géza 10 korona adományát osztotta ki az intézet legszorgalmasabb hat növendéke között. A tanulók nevében egyik növendék mondott az igazgatónak és a tanterületnek odaadó fáradozásukért hálás köszönetet. Itt említjük meg, hogy a jövő tanévre 15 növendéket vettek föl, akik már a jövő hónap elején kezdődő tanfolyamra megjelennek.

Utalványozták a kórházi államsegélyt. Folyó hó 18-án érkezett meg a tapolczai m. kir. adóhivatalhoz a tapolczai kórház építésére engedélyezett 45 ezer korona államsegélyről szóló utalvány.

Jótekonyság. A tapolczai izr. jótekonysági egyesület folyó hó elején szegényei közt fapénz címen 229 koronát osztott ki.

A tapolczai telefon állomások megvizsgálása. Ismeretes olvasóink előtt, hogy Tapolcza nagyközség panasszal fordult a pécsi posta- és táviratigazgatósághoz, hogy a helybeli állomásokon többször zavar lép fel; erre a nevezett igazgatóságtól a következő átirat érkezett a községi előjárósághoz:

Tekintetes

Nagyközségi Előjáróságnak
Tapolcza.

Folyó hó 4-én kelt 271. sz. beadványával megküldött képviselőtestületi gyűlési jegyzőkönyv kivonatban foglaltakra értesitem a tekintetes (Címet), hogy az ottani kir. pt. hivatal, — jelentése szerint — folyó hó 10-étől 21-éig az összes távbeszélő állomásokat megvizsgáltatta, mely alkalommal azok rendbe hoztak.

Szíveskedjék az ottani érdekeltséget értesíteni, hogy amennyiben távbeszélő állomásuknál bármily zavar lép fel, intézkedés végett forduljanak közvetlenül a ottani kir. pt. hivatal vezetőjéhez, ha pedig a náluk felszerelt távbeszélő készüléket más típusával (asztali vagy fali) óhajtják kicseréltetni: ezen óhajukat 7 korona átalány összeg lefizetése mellett, szintén közöljék a tapolczai pt. hivattal, mert fennálló szabályaink értelmében üzemképes távbeszélő készülékeknek más típusú készülékekkel való kicserélése csak az említett összeg ellenében teljesíthető.

A gazdakör tagjaihoz. Ezuton is felhívja a gazdakör azon tagjait, akik gálicot vagy raffiát vettek, hogy annak árát folyó hó 30-ig a Tapolczai Takarékpénztárba okvetlenül befizessék.

A tapolczai izr. jótekonysági egyesület alaptökéjének gyarapítására — minthogy a választmány a rossz gazdasági viszonyokra való

tekintettel az idei szilveszteri mulatságról lemondott — „multság megváltása” címen az egyleti tagok és egyes pártolók részéről a következő adományok folytak be: Pollák Adolfné 20, Lessner Sámuelné 15, Berger Vilmosné, Steiner Ferencné, Löwentritt Henrik Páris, Pauk Vilmosné, Weisz Dávidné, Neményi Gézané, Ney Zoltánné, Kardos Mórné, dr. Kovács Vilmosné, Berger Manoné, dr. Berger Sándorné, Lustig Ferencné, dr. Varjas Gáborné, Lessner Sándorné, dr. Szücs Arnoldné, Mandl Sándorné 10—10, Berger Károlyné 8, Steiner Lipótné, Schütz Zsigmondné, id. Lessner Mórné, Biró Ignácné, dr. Buzás Dezsóné, Lessner Lajosné 6—6, Hochstädter Lipótné, Gut Sománé, Gróf Gyuláné, Szücs Jenőné, Rosner Mórné, Spiegel Rezsóné, dr. Vágó Jenő, dr. Lőke Mórné, dr. Zalai Simonné, Schwarcz Emilné, dr. Révész Gusztáv, Pollák Pál, dr. Fischer Gyula, Heimler Miksáné, Strauss Dávidné, Alpar Mórné, Marton Gyula, Weiler Kálmánné, Grünwald Samuné 5—5, id. Hiller Ignácné, ifj. Hiller Ignácné, Wolf Gyuláné, Löbl Béláné, Hirsch Józsefné, Schöffler Sándorné, Nagy Samuné, Lessner József, Friss Lászlóné 4—4, Barna Emilné, Steiner Zsigmondné, Fuchs Zsigmondné, Hochstädter Józsefné, Hiller Pálné, Steiner Miksáné, Berger József, Löwy B.-né, Szücs Vilmosné, Wilner Béláné, Weiler Ignácné, Klein Ivánné, Grosz Dezsóné, dr. Hoffmann Lászlóné, Frank Bernátné, Faragó Leoné 3—3, Kohn Mórné, Freller Adolfné, Schwarcz Hermánné, Kun Dezsóné, Halász Ignácné, Weisz Sománé, Kardos Lipótné, Schwarcz Mórné, Pollák József, dr. Klein Gyuláné, Gál Miksáné, Schwarcz Jakab, Hirsch Dávidné, id. Kohn Mórné, Kemény Mórné, Fischer Albertné, Popper Gyuláné, Eibeschütz Adolfné, ifj. Nagy Ignácné, Kálmán Arminné, Kulesár Ödönné, Gömöri Boldizsárné, Schwarcz Józsefné, Grosz Márkusné, Rechnitzer Rezsóné, Kaszás Sománé 2—2, Weisz Józsefné, Kohn Sándorné 1—1 K. Fogadják a nemeslelkű adakozók ezuton is úgy az egylet valamint annak szegényei hála köszönetét.

A nőegylet választmánya.

Téves hír. Mult heti lapszámban hozott ama hírnkre, hogy a Kath. Jótekonysági Nőegylet mulatságot rendez, téves, mert a nevezett egyesület nem rendez semmiféle mulatságot.

Tapolcza kereskedelme mindenfelé, ahol Tapolcza város fejlődése szóba kerül, mint a város virágzásának fő előidézője szerepel. Tapolcza kereskedői pedig minden alkalommal büszkén hangoztatják, hogy mi mindent köszönhet nekik Tapolcza. Ennek a virágzó kereskedelemnek árnyékában, csendben húzódik meg és munkálkodik a Tapolczai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete, amelynek tevékenységéről alig jut valami a külvilág tudomására. Pedig az nem is oly kis jelentőségű, mint hinnők. Tagjainak kellemes otthont nyújt, visszatartva őket más léha és erkölcsatlenségre csábító helyek látogatásától, könyvtára a tagjainak szabad idejére szolgál kellő szórakozásul. Ezenkívül komoly munka is folyik az egyesületben. Levelezési, könyvvezetési és gyorsíró kurzusait számos tag látogatja. Az egyesület Sylvesterkor tartja könyvtára gyarapítására teastélyét, melyet ez a virágzó kereskedelem, mint hozzá legközelebb álló egyesületet remélhetőleg teljes erővel és most már a javulás határozott jeleit mutató gazdasági viszonyok keltette jókedvvel — hozzá méltó bőkezűséggel — fogja támogatni.

Zavarok a villamosvilágításban. Nemcsak az utcai világításban, mert hiszen azt megszoktuk, hogy a Fő-utca nagy égő sokszor vagy kialusznak, vagy oly homályosan égnek, hogy semmi világítást sem adnak, de az már kellemetlenebb, hogy a világítás a magánházakban is megakad, mint ez a mult héten történt. Kérjük a kezelőseget, hogy vegye elejét a zavaroknak, különös figyelmébe ajánljuk a közvilágítási zavarokat, melyekre azok is panaszkodnak, akiknek magánházaikba nincs a villamosvilágítás bevezetve.

Felszámoló borkereskedelmi részvénytársaság. Sümegen 1912. évben Balatonmelléki Borkereskedelmi Részvénytársaság cím alatt 100 ezer korona alaptőkével társaság alakult, azonban mint látszik kevés sikerrel, mert a folyó évi november hó 3-án Sümegen tartott közgyűlésén kimondották a felszámolást.

Öngyilkossági kísérlet. Bokros József tapolczai 20 éves kőműves segéd öngyilkossági szándékból folyó hó 14-én egy 7 milliméteres lövegű revolverrel a szájába lőtt. Jólehet állapota súlyos, de felépüléséhez van remény. Öngyilkossági kísérletének oka állítólag, hogy egy régebbi verekedésből kifolyólag a büntetés elől akart a halálba menekülni.

A legrövidebb nap. Holnap lesz a tél hivatalos kezdete, amelyen a nap legkésőbbben kel és legkorábban nyugszik.

Villamos vasut Veszprém és Jutas között. Erdélyi Ignác mérnök elmunkálati engedélyt kért a kereskedelemügyi minisztertől Veszprém és Jutas között létesítendő villamos vasútra.

Tűzkár Zalában. Zalavármegyében augusztus, szeptember és október hónapokban előfordult tüzesetek száma 55. Az elhamvasztott érték 197.857 korona, amiből biztosítással 116.814 korona térült meg és így a szenvedett kár 81.043 koronára rúg. A tüzet 17 esetben gyermekek játéka, 4 esetben gyújtogatás, 6 esetben gondatlanság, 15 esetben villámütés okozta, 14 esetben pedig a tűz okát nem lehetett kideríteni.

Az egész világon az összes népeknél és nemzeteknél el van terjedve 23 év óta a Kathreiner-féle Kneipp malatakávé.

A Kathreiner millió és millió családnak mindennapos reggeli és oszonna itala.

Kell-e ékebben szólni bizonyíték ezen legielesebb kávépótszer és pótkávé jóságára, zamata és olcsósága mellett?

ÓRIÁSI KARÁCSONYI VÁSÁR!!!

KARDOS NAGYÁRUHÁZÁBAN MEGKEZDÖDÖTT!!!

MESÉS OLCSÓ ÁRAK: Finom kostüm 10 korona. Téli ruha 4 korona. Selyem ruha 15 korona. Bársony blouse 4-50 korona. Selyem blouse 6 korona. Velour plüss kabát 28 korona. Raglán 16 korona. Kész téli pongyola 6 kor. Szalon szőnyeg 30 kor. Szőrme garnitúra 20 kor. Teljes menyasszonyi kelengye 200 kor.

Vásárcsarnokokat és vágóhidakat állítanak most fel majd minden nagyobb városban, mert mindenütt arra törekednek, hogy az élelem és árusítása, amennyire csak lehetséges, az egészségi és tisztasági szabályokra való figyelemmel történjék. Az élelmi iparnál is ezen elismerésre méltó igyekezet észlelhető. Így p. o. az ismert Kathreiner-féle Kneip malátakávé igazán mintaszerű módon állítatik elő. A terjedelmes Kathreiner malátakávé gyárakban, hol éjjel-nappal zúgnak-zakatolnak a fényes acélból való gépek, az egész gyártási folyamat alatt emberi kéz még csak nem is érinti az árut. A nyersanyag alapos tisztítása, kész „valódi Kathreiner“-re történő feldolgozása és — bármennyire hihetetlenül hangzik — még az egész csomagolás is, ugymint a Kneipp plébános arcképével ellátott csomagokba való lezárás és lepecsételése is mind kitűnő szerkezetű gépek munkája. A Kathreiner csomagok ezenkívül szorosan le vannak zárva, úgy, hogy később a forgalomban sem bocsátanak át port, vagy egyéb tisztátalanságot. Tehát itt is ugyanaz a szigorú higiénikus elv jut érvényre, amelyet a vásárcsarnokok és vágóhidak felállításánál szem előtt tartanak.

Egy kis statisztika: Magyarországon 42 ezer emberre jut egy kórház, 2000 ezer emberre egy népiskola, 200 emberre egy korcsma és egy emberre esik átlag véve 9 korona alkoholadó. Nemde szép?!

Nyilvános köszönet.

A tapolczai kereskedők újévi ajándék megváltása címen 80 koronát juttattak hozzánk, mely összeget halásan köszöni

az *Izv. Nőegylet Elnöksége.*

KÖZSÉGHAZABÓL.

310/XXVI.

Hirdetmények.

A községi előjáróság a képviselő-testület fenti számú határozata alapján a kórház előtti telek egy részén föld-leszállításra, mely 586,90 m²-t tesz ki és 1173 kor. 80 fillérben van előirányozva, árlejtést hirdet.

A pályázók felhívtnak, hogy írásbeli általánýárban kifejezett ajánlataikat legkésőbb f. évi december hó 26-ig d. e. 10 óráig adják be a község-bíróhoz, a később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A képviselő-

testület a beérkezett ajánlatok közül szabadon választ.

A vállalkozó tartozik a munkálatokat úgy készíteni, hogy az ott levő fekete föld a helyszínen hagyandó és a jelenlegi mennyiségükben a kijelölt utakon kívül eltergetendő és az apró kőtől megtisztítandó.

Fizetés a teljesített munka arányában eszközöltetik, mely a végzett munka 80%-át meg nem haladhatja.

A munkát tartozik a vállalkozó azonnal megkezdeni és legalább 1914. év március 1-ére befejezni és teljesen készen átadni.

A kitermelt földet köteles a vállalkozó a község által kijelölt helyre elszállítani és ott a szükséghez képest eltergetni.

A végzendő munka felől a község-bíró a délelőtti hivatalos órákban felvilágosítást ad.

Tapolcza, 1913. december 17-én

Győri János
bíró.

Horváth Jenő
főjegyző.

310/XXVI.

A községi előjáróság a képviselő-testület fenti számú határozata alapján a kórház előtti uttest leszállítására, mely 978,45 m²-t tesz ki és 1956 kor. 90 fillérben van előirányozva, árlejtést hirdet.

A pályázók felhívtnak, hogy írásbeli általánýárban kifejezett ajánlataikat legkésőbb f. évi december hó 26-ig d. e. 10 óráig adják be a község-bíróhoz; később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A képviselő-testület a beérkezett ajánlatok közül szabadon választ.

A fenti munkálatok úgy készítenők, hogy az utca forgalma a munka folyamata alatt is biztosítható.

A vállalkozó tartozik éjjel kivilágítani.

Ezen leszállítás alkalmával vagy ebből kifolyólag eredő balesetekért vagy harmadik személy irányában okozott kárért kizárólag a vállalkozó felelős.

Az uttest a befejezett részeken el-egyengetendő, még pedig a termelés által nyert föltésre alkalmas apró kőtörmelékkel; kiálló kövek kiszedendők.

Fizetés a teljesített munka arányában eszközöltetik, mely a végzett munka 80%-át meg nem haladhatja.

A munkát tartozik a vállalkozó azonnal megkezdeni és legkésőbb 1914. év március hó 1-ére befejezni és teljesen készen átadni.

A kitermelt földet köteles a vállalkozó a község által kijelölt helyre elszállítani és ott a szükséghez képest eltergetni.

A végzendő munka felől a község-bíró a délelőtti hivatalos órákban felvilágosítást ad.

Tapolcza, 1913. december 17-én

Németh Jenő
jegyző.

Győry János
bíró.

2686/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajtónak **Kövesdy József** és neje **Deli Anna** tapolczai lakos végrehajtást szenvedők elleni 172 kor. 84 fill. és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a tapolczai 4713. sz. jtkvben 1. sor 812. régi hrsz. a. felvett s az 1916/913. tkv. sz. végzessel az 508. sz. jtkvbe Takács Jenő kir. közjegyző tulajdonául átjegyzett 4. sor 433 3. új hrsz. a. káposztáskertre 16 kor., a 3139. sz. jtkvben 18 sor 3548/4. régi hrsz. és 3569. új hrsz. a. felvett szántóra 106 kor., az A. 14. sorsz. alatt toglalt 6007/b. régi és 6864. új hrsz. a. felvett szántóra 97 kor., az u. o. 15. sor, 6007/a. régi és 6865. új hrsz. a. felvett szántóra 97 kor., a 8-9. sor 3748. régi és 2887., 2888. új hrsz. a. rétre 132 kor., a 11. sor 5388. régi és 3770. új hrsz. a. szántóra 180 kor., a 12. sor 6032/a. régi és 6846 új hrsz. a. szántóra 36 kor., a 10. sor 5228/a. régi és 3682. új hrsz. a. szántóra 72 kor., az u. o. 2440. sz. jtkvben 3. sor 4297/a., 4297/b. és 4297/c. régi és 4483. új hrsz. a. rétből Kövesdy Józsefné sz. Deli Annát illető $\frac{1}{2}$ -ed részre 35 kor., a 4. sor 4033. régi és 2410. új hrsz. a. szántóból ugyanazt illető $\frac{1}{2}$ -ed részre 47 kor. és a 3. sor 4922. régi és 3. sor 2399. új hrsz. a. szántóból ugyanazt megillető $\frac{1}{2}$ -ed részre 47 kor., az u. o. 620. sz. jtkvben 3. sor 1262. régi és 822. új hrsz. kertből ugyanazt illető $\frac{1}{3}$ öd részre 1 kor., az u. o. 4780. sz. jtkvben 4. sor 5044/10/b., 5045/10/b., és 5046/10/b. régi és 5. sor 1951. új hrsz. a. Mogyorós utcai 20. szám alatti ház, udvar és kertre 309 kor. és az u. o. 679. sz. jtkvben 8. sor 6101. régi és 6898. új hrsz. a. szántóra 97 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1914. évi január hó 7. napjának délelőtt 10 órája alulirt telekkönyvi hatósághoz kitézetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letétlet hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Tapolcza község-házánál betekintheők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. április hó 29. napján.

Dr. Kovács s. k., ömkf. kir. jb., jzö.

A kiadmány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Meinl Gyula

Kávébehozatal

Hetenkint kétszer friss pörkölt
kávé, csokoládé és kakaó.

Főlerakat Tapolcza és vidékére:

KASZÁS SOMA

:: FÜSZER-ÉS ::
CSEMEGEKERESKEDÉSÉBEN

≡ TAPOLCZA. ≡

7493/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint a **Grosz Simon** kereskedő révfülöpi lakos és a kir. **kincstár** végrehajthatóknak **Raposa József** és neje **Gyórfi Mária** salföldi lakos végrehajtást szenvedők elleni 194 kor. 47 fill. és 711 kor. 78 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a rendesi 447. sztkvben Raposa József és neje Gyórfi Mária nevének álló és 3850 kor. agrárkölesönnel terhelt 382. hrsz. rendesi hegyen levő pincésszőlőre 3956 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül **1914. évi január hó 7. napjának délelőtt 10 órája** Rendes községhezához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Rendes községhezához betekintethők.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. október hó 25. napján.

Papp sk., kir. járásbíró.

A kiadmány hiteléül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

ELADÓ

a díszeli határban, az úgynevezett gyopári dülőben körülbelül 12000 □-öl

hazai termő szőlő,

esetleg parcellákban is.

A venni szándékozók értekezhetnek

TÓTH JÓZSEF

:: díszeli lakossal. ::

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű sertésszir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak. :-:

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, párisi és szalaládé. :-:

Legolesőbb napi árak!

MILLIÓK
használgák

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs, számarköhögés ellen

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 lenyovel”

6500 elismerő levél orvosoktól és magánosoktól!!!

Kiválóan kellemes, izletes bonbonok. 20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozban kapható Glazer Sándor gyógyszerárában.

Hirdetmény.

A „Dunántuli helyi érdekű vasut részvénytársaság”-ba olvadt **Körmend—zalalövő—öriszentpéter—muraszombati (Magyar délnyugoti)** és „Zalavölgyi” helyi érdekű vasut részvénytársaságok törzsrésztvényei bevonatnak és a résztvényeseknek a Körmend—zalalövő—öriszentpéter—muraszombati (Magyar délnyugoti) és Zalavölgyi helyi érdekű vasuti törzsrésztvények helyett azonos névértékű **Dunántuli helyi érdekű vasuti törzsrésztvények** adatnak ki.

Tisztelettel felkéretnek ennél fogva azon t. résztvényesek, kik Körmend—zalalövő—öriszentpéter—muraszombati (Magyar délnyugoti) vagy **Zalavölgyi** helyi érdekű vasuti törzsrésztvények birtokában vannak, hogy azokat a Dunántuli helyi érdekű vasut részvénytársaság értékeit kezelő „**Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank**”-nál (Budapest, V. ker., Dorottya-utca 6. sz.) azonos névértékű Dunántuli helyi érdekű vasuti törzsrésztvényekre becserélni sziveskedjenek.

Budapest, 1913. évi december 5-én

DUNÁNTULI HELYI ÉRDEKŰ VASUT RÉSZEVTÁRSASÁG.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél Adag: kor. —80.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a **Horgony-Pain-Expeller** pótléka.
Fájdalommentes betörzsülés hüliéseknél, rheumánál, köszvényneél stb.
Üvege: kor. —80, 1.40, 2.—

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérzegónységnél és sápkórnál.
Üvege: kor. 1.40

Kapható a legtöbb gyógyszerárában vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany országhoz”, címzett, gyógyszerárakból, Prága I, Elisabethstrasse 5.

VÉDJEGYES SZABADALMAZOTT BORTOMLŐK.

Jótállást vállalunk, hogy bortomlőink meg nem keményednek és szivacsossa nem lesznek.

Pincegazdasági cikkek. A legmodernebb asbest keret-szűrők, szivattyuk és pincegazdasági gépek. Asbest szűrőgyapot.

STANDARD MŰSZAKI KERESK. R.-T.
EZELŐTT
Pick és Winterstein, Kuschnitzki és Grünhüt
és. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VI., Tere-z-körút 21.
FIUME, WIEN, PRAG, ST. PETERSBURG.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK**-nél, Budapest, VI., Tere-z-körút 36. Gyár-utca 13.

Legszebb ajándék a könyv.

KARÁCSONYI KÖNYVVÁSÁR
LÓWY B. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
TAPOLCZÁN.

A legújabb szépirodalmi és
ifjúsági művek.

Imakönyvek, képeskönyvek és
meséskönyvek.

Karácsonyi és újévi képes-
lapok.

Levélpapír nagy választékban.

MIKSZÁTH-ALMANACH.
KINCSES-KALENDÁRIUM.